

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za III kvartal 2018. godine ^(p)

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za III kvartal 2018. godine.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u III kvartalu 2018. godine iznosio je 1 525 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 1 416 miliona eura.

Realna stopa rasta BDP-a u III kvartalu 2018. godine iznosila je 5,0%.

Tabela 1: Kvartalni bruto domaći proizvod

	2018 (p)
	IIIQ
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	1 525,0
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	1 487,0
Nominalna stopa rasta, %	7,7
Realna stopa rasta, %	5,0

Grafik 1: Realne stope rasta za IIIQ 2018, u %

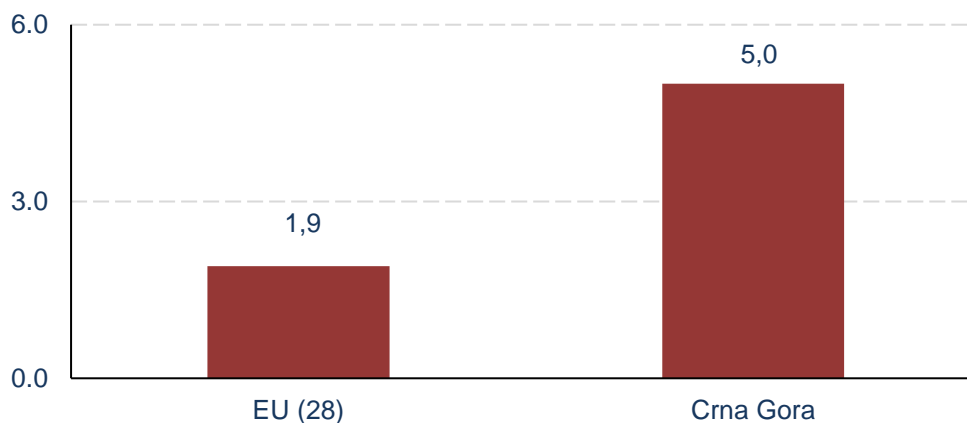

Tabela 2: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIIQ 2017	IIIQ 2018 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 010 989	1 061 828
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	817 749	867 198
1.2	1.2 Potrošnja države	193 240	194 629
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	275 805	330 766
3	3 Promjene u zalihama	-32 931	-3 309
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	162 429	135 693
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	901 606	958 907
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	739 177	823 213
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 416 293	1 524 978

Tabela 3: Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IIIQ 2017	IIIQ 2018 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	71,4	69,6
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	57,7	56,9
1.2	1.2 Potrošnja države	13,6	12,8
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	19,5	21,7
3	3 Promjene u zalihama	-2,3	-0,2
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	11,5	8,9
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	63,7	62,9
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	52,2	54,0
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

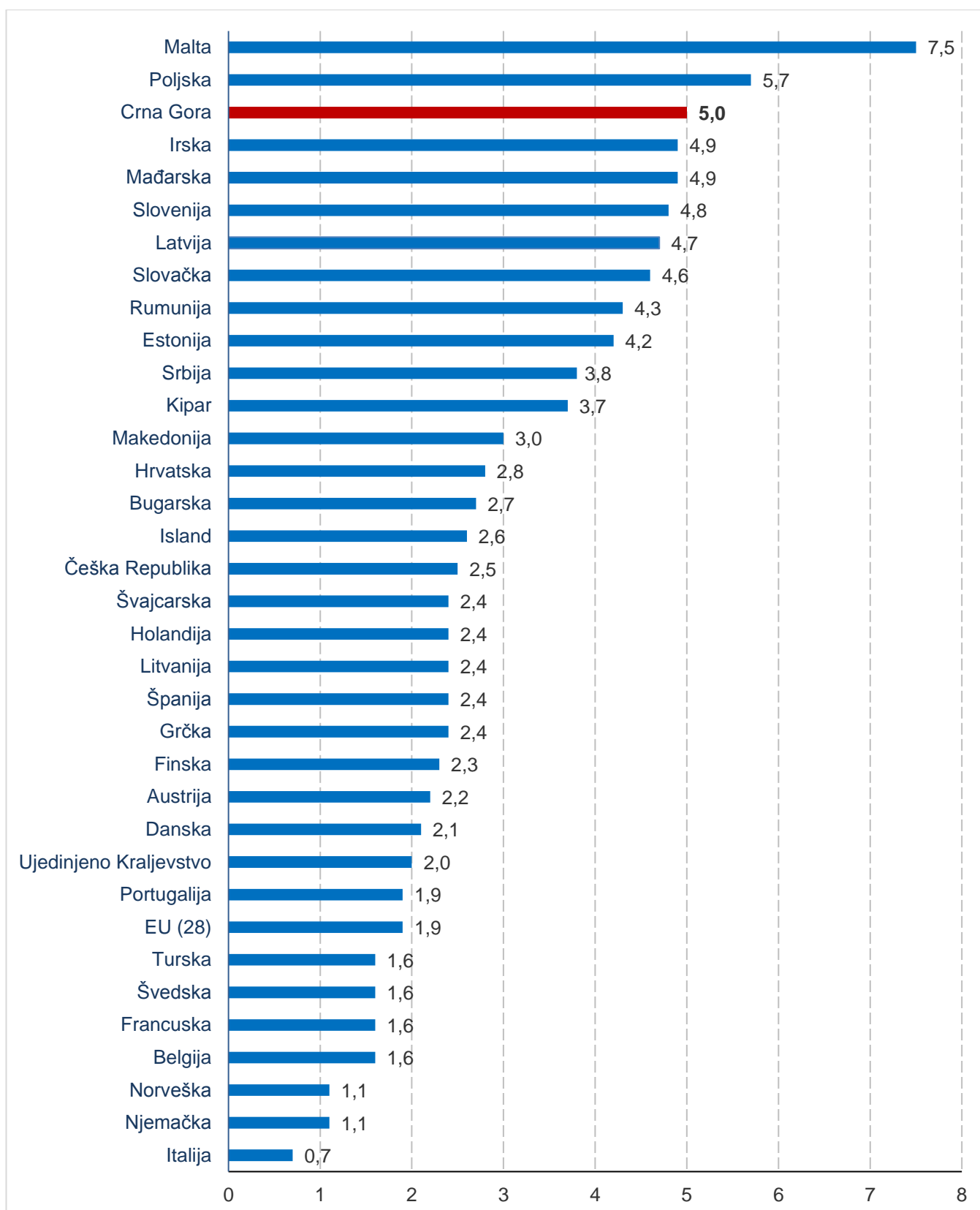
Tabela 4: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIIQ 2017	IIIQ 2018 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	979 468	1 043 273
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	797 326	846 527
1.2	1.2 Potrošnja države	182 141	196 746
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	278 100	318 354
3	3 Promjene u zalihama	10 571	9 236
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	91 206	116 166
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	815 939	912 804
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	724 733	796 638
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 359 344	1 487 029

Tabela 5: Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IIIQ 2017	IIIQ 2018 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	72,1	70,2
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	58,7	56,9
1.2	1.2 Potrošnja države	13,4	13,2
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	20,5	21,4
3	3 Promjene u zalihama	0,8	0,6
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	6,7	7,8
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	60,0	61,4
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	53,3	53,6
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2: Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IIIQ 2018

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:

<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Zavod za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br. 18/12) i Programu zvanične statistike 2014-2018 (Sl. list CG br. 13/14) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Zavod za statistiku Crne Gore za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Zavoda za statistiku, podataka Uprave carina i podataka bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Tiraž: 30 primjeraka

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br 2, telefon (+382) 20 230-811, tel/fax (+382) 20-230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

tel/fax **+(382) 20 223-435**

web: www.monstat.org

email: contact@monstat.org